

Pigisanik aalaakkaasunik piginnaatitaaffimmik pisisarnek imaluunniit atuisinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut

(Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut Isorliunerusunullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarneranut oqaaseqaat:

Siunnersuutip siunertaa Naalakkersuisunit ersarilluinnartoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni pigisanik aalaakkaasunik piginnaatitaaffinnik pissarsisinnaaneq nakkutigineqarsinnaasunngorlugu aaqqissuussinissaroq.

Kisianni siunnersuummi aalajangersakkat ilaat — soorlu nunani allaniit aningaasaliisartut killilersugaanatik pisinnaatitaaffeqarnissaat, aammalu ukiunik marlunnik najugaqarsimanissamik piumasaqaatit avataaneersunut — inoqarfinni innuttaasut ilaat periarfissaralui annikillisinneqarsinnaanerata aarlerinartutut isigaarput.

Taamaattumik siunnersuutip allanngortinneqarnissaa pisariaqarluinnarpoq, inuiaqatigiinni tamani nunaqavissut naligiissumik periarfissinneqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Siunnersuut taanna tunngaveqarpoq nunarsuarmi politikkikkut pissutsit allanngorartut, aammalu Kalaallit Nunaata soqutigineqarnerata annertusiartornera tunngavigalugit. Naalakkersuisut ersarissumik oqaatigaat, nunanit allanit pigisanik aalaakkaasunik piginnaatitaaffinnik pissarsisinnaaneq imaluunniit atuisinnaatitaanissaq annertusiartorsinnaasoq.

Tamatumalu nunani allani aningaasaliisartut aqutugalugit akinik pilersitsineq, neqerooruteqartitsineq, aammalu oqimaaqatigiiffiusumik niuerneq sunnerneqarsinnaasoq aarlerinartutut isigineqarpoq.

Danmark dansk-isullu innuttaassusillinngooq minillugit. Taakkuagooq nunarsuarmi sumiluunniit najugaqaraluarlutik nunatsinni pigisaqarsinnaatitaassapput, aningaasaataallu tassani aqutsisinnaatitaassaaq. Kalaallit qulangersinnaatitaassavaanngooq dansk-isut innuttaassusillit nunatsinni najugaqanngikkaluartulluunniit.

Tamanna akuerineqarsinnaanngilaq. Sukanganerusariaqarpoq. Dansk-it immikkut kalaallit qulangerlugit pineqassanngillat. Allaas inatsit imatut siunertaqarpoq, kinaluunniit dansk-isut innuttaassusilik Kalaallit Nunatsinnut tutinikuunngisaannartoq qanorsuaq pisiortorsinnaatitaassasoq.

Taamaattumik uani siunnersuummi ersarissumik allannguutissatut siunnersuut ersarissarneqarsinnaappat; suussussat, qanorlu innuttaasunut kalaallinut illersuinissamut nassuiaasoqassasoq Naleqqamiit piumasaraarput.

Pigisanik aalaakkaasunik piginnaatitaaffimmik pisisarneq imaluunniit atuisinnaatitaaneq minnerpaamik Namminersornermut Inatsit naapertorlugu Inuiaat Kalaallinut ersarissumik allasimalluni atuutsinneqartarnissaa piumasaraarput, taamatuttaaq ILO-169 naapertorlugu "Inuit", tassa Kalaallit Nunaanni nunat inoqqaavinut aamma atuutsinneqarnissaa piumasaraarput.

Nunarpummi avataaniit isiginiarneqarnerujussuata kingunerisaanik nunaqavissut salliullugit sullissigutta torrallataanerpaassammat Inuiaat Kalaallit, Nunallu inoqqaajusut illersorlugit siunnerfeqarluta suliaqarutta tamatsinnut pitsaanerussaaq. Taamaalliluta siunissami nunaqavissunut artukkiinata suliaqassagatta.

Tamannalu anguniarlugu suleqatigiinneq annertoq neriutigaarput ingerlanneqassasoq. Nunattami naalagaaffinngoriartornerata kingunerisaanik suliat nunaqavissunut artukiisussaaqunnaarlugit aaqqiinerit maannangaaq aallartittariaqartut naleqqamiit isumaqarpugut. Siunnerfiillu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aaliangiiffisassatut imaluunniit inatsisissatut siunnersuutaappata tamaasa Naalagaaffinngoriartornitsinnut akornutissanngortinnaveersaarlugit suliniutit tamaasa aallartittariaqarput.

Siunnersuummi aamma avataaneersunut piumasaqartariaqarpugut inuup ilunaarniuteqarneq akitsuussiniarnerlu taamaallaat aallaavigalugit pigisaqartarnissaa anguniarneqassanngitsoq naqissuserneqartariaqarpoq.

Taamaangippat pisisinnaaneq avataaneersuugaanni pinngitsoorani innuttaasut nunaqavissut ilanngunneqartarnissaat siunnersuummi ilaasariaqartoq Naleqqamiit isumaqarpugut.

Nunatsinnimi massakkut taama nunatta innuttai kalaaliusut eqqarsaatigalugit siunertaasartut amerlavallaagaat nunaqavissunut iluaqutaasannginneri killilersimaarnerulertariaqarpagullu tamakkua.

Uaguuvuq inatsisissami suliaqartut. Uaguuvuq Inatsisartut uani suliami sunniisussat inuiaqatigiit aqqissuussaanerini suliaqartut, kiisalu uaguuvuq uani suliami annertuumi allannguillutalu inuiaqatigiinni sullissisussat nunaqavissut illersornissai.

Taamaammat aamma naammaginangilaq ukiut taamaallaat marluk maaniissimagaanni inuk kinaluunniit suminngaanneersorluunniit qanorsuaq pisiortorsinnaalissasoq, nunaqavissuuneq aallaaviginagu, iluanaarniuteqarneq taamaallaat aallaavigisinnaatitaallugu.

Tamaanna Naleqqamiit akuerisinnaanngilarput, ingammik inatsisit allanut ukiut ilaatigut 5 piumasaraagut, soorlu aalisarnermut inatsimmi aamma akiliisitsisarnermut piniarnermi. Sooruna uani appasinnerutinniarsarigissi? Akuerineqarsinnaanngilaq. Qaffasinnerungaatsiartariaqarpoq, siunnersuutigerusunnarpoq ukiut 7 minnerpaamik maaniissimasariaqartoq, soorlu Suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat assigalugu.

Illit politikeritut qanoq eqqaamaneqarusuppit? Angusarissaartutut? Imaluunniit illuaniikkusuppit?

Taamaappat massakkuuvuq illit piumasaqarnissat ilasortaaninni, ukiuni ingerlareersut allanngortikkumallugit massakut inuiaqatigiit qinerpaatit, ALLANNGUERUSUKKAVIT. Allannguerusukkattaana qinigaasugut. Allannguerusuttoqarmanuna massakut maanga killittugut, taamatut qinersisoqartoq. Nuna naalagaaffinngorusuttoq uagut massakut ingerlataraarput, peqataaffigaarput.

Taamaammat naleraq sinnerlugu ilungersoqataallunga inissisimassaanga, inuiaqatigiit piumasaat aallaavigalugu sulissallunga. Nunaqavissut aallaavigalugit, nunarput tamaat, inuiaat kalaallit pillugit. Nunaqarfinniit illoqarfinnut, piniartuniit aalisartunut, sulisartunut, ilinniartunut, Inuiaasunut kalaaliusunut tamanut.